

Напря́м 3
«Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання
в умовах сталого розвитку»

Список використаних джерел:

1. Інформаційні системи і технології в обліку: підручник. / Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, В.В. Євдокимов, С.В. Легенчук; за ред. Ф. Ф. Бутинця Вид. 2-е, перероб. і доп. Житомир: ПП «Рута», 2002. 544 с.
2. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік в управлінні банком. *Вісник Національного банку України*. 2007. № 7. С. 49-51.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. №87.
4. Кіндрацька Л. М. Бухгалтерський облік у банках: методологія і практика: моногр. К.: КНЕУ, 2002. 286 с.
- Велш Глен А. Основи фінансового обліку. Пер. з англ. К.: Основи, 1997. 943 с.
5. Про організацію бухгалтерського обліку і звітності в банківських установах України: положення, затверджене постановою Правління НБУ від 30.12.98 № 566. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0056-99.9> (дата звернення 24.11. 2023 р.).

Слободян Тетяна,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Стамат Вікторія
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Безпека економічної діяльності є однією з головних складових успішної діяльності підприємств різних сфер економіки. Вона залежить від того [1], наскільки ефективно керівники та фахівці здатні уникати потенційних загроз та запобігати шкідливим наслідкам від певних негативних чинників зовнішнього й внутрішнього середовища.

Для забезпечення ефективного управління економічною безпекою необхідно мати систему обліково-аналітичного забезпечення, яка дозволить збирати, обробляти та аналізувати інформацію про фінансовий стан підприємства.

Отже, обліково-аналітичне забезпечення полягає в тісному взаємозв'язку між підсистемою бухгалтерського обліку та підсистемою економічного аналізу [1].

Одним з основних інструментів обліково-аналітичного забезпечення є бухгалтерський облік. Він включає в себе ряд процедур, таких як складання фінансової звітності, контроль за оборотними коштами, управління податковими платежами та інші.

Механізм функціонування системи обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємств – це сукупність законодавчих актів, правових норм, стимулів та мотивів, методів та засобів, за допомогою яких здійснюється відповідна діяльність у сфері обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємств [2].

Даний механізм передбачає наступне [2]:

1. Збір інформації
2. Методи узагальнення інформації
3. Оцінка та аналіз достовірності інформації
4. Методи представлення інформації до користувачів
5. Достовірна оцінка рівня та стану економічної безпеки підприємства;
6. Достовірна оцінка рівня та стану економічної безпеки потенційних партнерів та конкурентів, які можуть впливати на економічну безпеку підприємства своєю діяльністю.

Система обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємств має такі функціональні складові:

— інформаційна складова забезпечує збір, обробку, накопичення та оцінку інформації щодо фактів та показників господарського життя, факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, оцінює рівень та стан економічної безпеки підприємства, потенційних партнерів та конкурентів, формує тактику та стратегію протидії загрозам підприємству, а також його прогресивного розвитку.

— правова складова передбачає створення організаційно-правових механізмів функціонування системи забезпечення обліку та аналізу економічної безпеки підприємств, включаючи чинне законодавство України, постанови Кабінету Міністрів України, корпоративні статuti та інші нормативні документи підприємств.

— методична складова забезпечує використання різних методів. Тобто спосіб, у який виконуються певні завдання або застосовуються певні процедури для досягнення цілей.

— технологічна складова – наявність сучасних передових технологій збору, зберігання, обробки, систематизації та подання інформації користувачам.

— організаційна складова – це побудова з організаційної точки зору обліку, аналізу та управління діяльністю підприємства, служби економічної безпеки підприємства.

Ще одним важливим аспектом обліково-аналітичного забезпечення є фінансовий аналіз. Цей інструмент дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, виявити його слабкі та сильні сторони, а також зробити прогнози щодо майбутнього розвитку. Фінансовий аналіз включає в себе ряд методик, таких як аналіз балансу, рентабельності, ліквідності та інші.

Крім того, для ефективного управління економічною безпекою підприємства необхідно мати систему внутрішнього контролю. Це включає в себе встановлення процедур та правил, які дозволяють уникнути фінансових ризиків та зловживань. Внутрішній контроль може бути забезпечений за допомогою автоматизованих систем, контролю за доступом до фінансової інформації та інших заходів.

Обліково-аналітичне забезпечення є складовою інформаційного забезпечення підприємств та невід'ємною інформаційною системою. Головним є

Напрям 3
«Обліково-аналітичне забезпечення суб'єктів господарювання
в умовах сталого розвитку»

забезпечення зацікавлених користувачів якісною та своєчасною економічною інформацією. Відповідно до цього визначення та її ролі в процесі забезпечення безпеки підприємства в економічній сфері аналітична та облікова інформація повинна відповідати таким вимогам [3]: достовірність, точність, своєчасність, ретроспективність, адекватність, цінність, лаконічність, релевантність, конфіденційність, повнота, конкурентоздатність, багатофункціональність.

Загалом, вимоги до формування економічної безпеки підтверджуються основними засадами бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які визначені нормами Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність України» [4], зокрема принципи повного охоплення та переваги сутності над формою.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» принцип повного охоплення передбачає, «...що фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій і подій, які можуть вплинути на рішення, прийняті на її основі...» [4]. Відповідно, якісний зміст обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства має охоплювати аналітичні дані, які зараз не відображаються у фінансовій звітності.

Організація обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства створюється для того, щоб виконувались необхідні умови для прийняття ефективних управлінських рішень у сфері протидії різноманітним загрозам. У сучасних умовах процес організації збирання, обробки та узагальнення облікової інформації максимально автоматизовано. Процес автоматизації передбачає можливість збору та обробки облікової інформації за допомогою спеціалізованого комп'ютерного програмного забезпечення, а також формування аналітичних звітів за різними аспектами в залежності від потреб управлінського персоналу.

Система облікового та аналітичного забезпечення економічної безпеки постійно трансформується під впливом розвитку інформаційних технологій та вимог до облікової інформації. Основою такої підтримки є дані бухгалтерського обліку та звітності, а також публічні джерела інформації про ситуацію на ринку, яка також базується на публічних звітах. У свою чергу, забезпечення якості облікової інформації, ефективна організація обліково-управлінських процесів є невід'ємною частиною як аналітичної, так і управлінської складових системи формування належного рівня економічної безпеки підприємства. Інформаційне забезпечення таких процесів має бути не тільки повним і достовірним, але й економічно доцільним і актуальним за своїм змістом, бути дуже корисним. Формування власних баз даних і спеціалізованих форм управлінської звітності, описових елементів ведення бізнесу створить передумови для швидкого реагування на посилення впливу внутрішніх або зовнішніх загроз на бізнес. За таких умов виникає необхідність посилення вимог до кваліфікації та відповідальності облікових працівників, усвідомлення ними сутності та

**Всеукраїнська науково-практична конференція
«Міжгалузеві наукові дослідження:
можливості та варіанти впровадження»**

важливості оволодіння новітніми методами узагальнення облікової інформації, облікових оцінок, аналізу зведеної інформації.

Отже, можемо зазначити, що обліково-аналітичне забезпечення є важливим інструментом управління економічною безпекою підприємства. Воно дозволяє збирати та аналізувати фінансову інформацію, приймати обґрунтовані управлінські рішення та запобігати фінансовим ризикам. Тому керівництво будь-якої компанії повинно надавати цьому питанню належну увагу та ресурси для його вдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства. *Опорний конспект лекцій*. Тернопіль : ТНЕУ, 2017.
2. Скорук О.В. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства. *Конспект лекцій*. Луцьк, 2021. 94 с.
3. М.М. Бенько. Обліково аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства : підручник. Київ : Ліра-К, 2021. 560 с.
4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

***Тищенко Анастасія**
студентка 2 курсу,*

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Михайленко Анна

*старший викладач кафедри обліку і оподаткування
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»*

ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Чим частіше проводиться інвентаризації каси та касових операцій на підприємстві, тим менше помилок, порушень законодавства та зловживань виявляють фіскальні органи [1].

Метою проведення інвентаризацій є встановлення відхилень облікових даних від фактичної наявності господарських засобів, що може бути спричинено помилками в обліку, природними втратами або псуванням матеріальних цінностей, зловживанням матеріально відповідальних осіб тощо.

Серед завдань інвентаризації слід відзначити:

- забезпечення контролю за наявністю і станом майна, його рухом, використанням матеріальних, фінансових, нематеріальних, природних та енергоресурсів відповідно до затверджених норм, плану тощо;
- виявлення майна, що втратило свої споживчі властивості, зіпсованого, невикористаного і непотрібного у господарстві, а також того, що знаходиться поза обліком;
- виявлення стану розрахунків, встановлення фактичної наявності або підтвердження розмірів дебіторської заборгованості;